

5. EXPOSICIÓ

5.1. DEFINICIÓ DE TEXT EXPOSITIU

El text expositiu pretén informar d'un tema d'una manera ordenada, lògica i clara. La simple exposició pot portar, a més, a l' **explicació** , és a dir, a voler fer entendre allò que hem exposat. Exposició i explicació són termes que s'utilitzen de vegades indistintament per a referir-se a textos que tenen una finalitat o bé informativa o bé didàctica. A diferència de l'argumentació, l'exposició no pretén convèncer ningú de res, sinó que únicament pretén donar la informació necessària per a fer comprendre un tema. Per tant, ha de ser neutra i objectiva. Encara que hi hagi seqüències narratives, si la finalitat de text no és narrar sinó fer entendre allò que es narra, estem davant un text explicatiu.

5.2. TIPUS DE TEXT EXPOSITIU

Com que les explicacions són els textos didàctics per excel·lència tots els que es refereixen a la vida acadèmica (tractats, manuals, apunts) en seran bons exemples. Però també es troben textos expositius en les definicions de diccionari, en els articles de divulgació científica o tècnica i en les cròniques o reportatges periodístics derivats de la repercussió que hagi pogut tenir una notícia. Són també molt freqüents en el món acadèmic les exposicions orals: les classes magistrals, les conferències, les presentacions d'actes... També els refranys i els proverbis tenen una finalitat explicativa.

5.3. ESTRUCTURA D'UN TEXT EXPOSITIU

L'estructura pròpia del text expositiu comprèn tres parts:

- **Introducció** o presentació del tema
- **Desenvolupament** del tema. De manera clara i ordenada es van desenvolupant els diferents apartats del tema presentat anteriorment.
- **Conclusió** o resum de les idees principals exposades en el desenvolupament.

Abans de fer o escriure una exposició, és molt convenient de fer-ne un esquema, per tal de tenir ben clares les idees que es volen exposar i quin ordre es vol seguir.

5.4. RECURSOS DEL TEXT EXPOSITIU

Els textos expositius se serveixen d'una sèrie de recursos que els caracteritzen:

- El **resum** (síntesi) i l' **ampliació** (anàlisi) són les tècniques més utilitzades en els textos expositius.
- La **subdivisió en apartats** numerats, que tenen com a finalitat aclarir els conceptes i ordenar el discurs.
- L'ús d' **il·lustracions** i altres **recursos gràfics** , així com la utilització de negretes, cursives i majúscules, etc.
- La selecció dels substantius i dels verbs atenent als criteris de claredat i precisió per tal d'evitar l'ambigüitat. L'adjectivació és escassa: els adjectius utilitzats seran específicats i classificats, mai valoratius o superflus.
- El temps verbal característic de l'explicació és el **present d'indicatiu** , per la seva atemporalitat. Si es recorre a alguna anècdota amb finalitat exemplificadora, són habituals també formes verbals en passat.
- Els **connectors** tenen en l'exposició, com en l'argumentació, un paper important, sobretot els que estableixen relacions de causa i conseqüència, i els que precisen o matisen.
- La **cohesió lèxica** queda garantida per la repetició de paraules, la utilització d'hiperònims i hipònims, de mots de la mateixa família i de sinònims que ajuden a fer més comprensible el text.
- la reformulació (la paràfrasi), per aclarir una informació que pot ser no ha quedat prou clara.

La substància del govern és el fonament únic i permanent del poder de l'estat, de tota la maquinària de l'estat, és l'organització a una escala massiva de les classes oprimides pel capitalisme, és a dir, els obrers i els semi-proletaris (els pagesos que no exploten el treball d'altri i que regularment es mantenen gràcies a la venda d'almenys una part de llur pròpia força de treball).

- la definició, per assegurar-nos que el lector entén el mateix que nosaltres quan utilitzem un concepte determinat. Algunes de les expressions verbals més usades són: s'anomena, es refereix a, es defineix com, està constituït per, conté, comprèn...

*El 50% d'aquests tumors es detecta, segons els especialistes, quan ja existeix **metàstasi**, que consisteix en la disseminació de les cèl·lules canceroses.*

- l'exemplificació, per fer intel·ligibles al lector determinats conceptes que, formulats de manera abstracte, poden resultar difícils de comprendre.

En els diferents models de producció l'excedent ha pres formes diverses (en el capitalisme, per exemple, apareix sota la forma de plusvàlua) que condicionen diferents opcions de creixement econòmic.

- **les cites d'autoritat**, per demostrar que la presentació de l'autor és vàlida perquè coincideix amb l'explicació d'experts reconeguts en el tema.

*L'obra analitza la situació de les democràcies europees, que avui en dia s'enfronten, segons el filòsof **García Marzá**, "a greus problemes que fan perillar el seu sentit davant els ciutadans: problemes en els partits polítics i de representativitat, qüestionament de l'estat del benestar, crisi dels models de legitimació democràtica, etc."*

- **la classificació**, per ordenar i sistematitzar la informació.

A la Cerdanya podem trobar tres tipus diferents de rovellons: *Lactarius deliciosus*, *Lactarius salmonicolor* i *Lactarius sanguifluus*.

- **l'analogia**, per aclarir o il·lustrar; es construeix a partir de la relació entre un concepte o un conjunt de conceptes amb els d'un altre camp. Es manifesta lingüísticament a través de comparacions i metàfores.

Vostè no es prendria cada dia una cullerada d'arsènic. No entenc per què contiuna fumant. Totes dues coses poden matar-lo.

5.5. EXEMPLE DE TEXT EXPLICATIU

Fixa't en les diferents parts del text explicatiu. En primer lloc, defineix què entenem per RSU; a continuació, fa una classificació dels residus segons els seus constituents.

Un cop ja estem introduïts en el tema, anomena les possibilitats de tractament d'aquests residus (l'abocament controlat, el reciclatge de materials, la incineració amb recuperació d'energia i el compostatge) i, per concloure, exposa els avantatges i els inconvenients.

Els RSU

Els RSU (Residus Sòlids Urbans) constitueixen una realitat que es presenta en les grans ciutats i la seva eliminació constitueix un dels principals problemes amb què es troben els municipis.

Els residus es poden classificar segons la naturalesa dels seus elements constituents. Així, distingirem entre residus inerts (els metalls, els vidres, la runa, la terra, les escòries i les cendres), orgànics fermentables (restes d'aliments frescos o cuinats) i combustibles (el paper, el cartró, els plàstics, les gomes, els cuirs i les matèries tèxtils).

Les possibilitats de tractament d'aquests residus són molt variades depenent de llur naturalesa:

1. Abocament controlat
2. Reciclatge de materials
3. Incineració amb recuperació d'energia
4. Compostatge

L'avantatge més important és que el tractament d'aquests residus en pressuposa un control i alhora el seu reciclatge. Segons "El Instituto para la Diversificación para el ahorro de la Energía" la incineració disminueix la necessitat d'abocadors fins a un 90%. Malgrat això, Greenpeace rebutja el tractament dels residus mitjançant la incineració, ja que agreuja els problemes del medi ambient ja que els compostos que genera la seva combustió són de gran toxicitat. Però, en canvi, Greenpeace dóna suport a la transformació de la matèria orgànica d'aquests residus mitjançant el compostatge.